نرم افزارهای علم سنجی(نرم افزار Vosviewer قسمت 6)

مقدمه

درجلسات قبل محیط نرم افزار را مرحله به مرحله توضیح دادیم، و دو مدل ورود داده به نرم افزار نیز نشان داده شد. امروز نکات تکمیلی ترسیم نقشه را برای شما بیان می کنیم.

در ابتدای شروع فرایند ترسیم نقشه نرم افزار، سه مدل یا سه راه برای ایجاد نقشه پیشنهاد می کند (شکل زیر).

اگر داده های شما به شکل شبکه ای باشند، از راه اول باید بروید. داده های شبکه ای داده هایی هستند که طی فرایندهایی توسط دیگر نرم افزارها مثلا یوسی آی نت، یا بیب اکسل ایجاد می شود به عنوان مثال یک مدل فایل شبکه ای که توسط نرم افزار بیب اکسل ایجاد می شوند دارای پسوند net است.

اگر داده های استخراج شده شما به شکل فرادادە های منابع اطلاعاتی باشد، از گزینه دوم استفاده می کنیم(همان اطلاعات کتابشناختی که از پایگاههای استنادی یا اطلاعاتی استخراج می کنید.). پس از پنجره زیر با توجه به داده هایی که دارید، یکی از گزینه ها را انتخاب می کنید.

یک نوع دیگر از داده های مورد پذیرش نرم افزار وس ویوور، داده های متنی است. به این معنی که شما با استفاده از این نرم افزار حتی می توانید محتوای متون را نیز بررسی و تحلیل کنید. بنابراین اگر داده های شما از نوع متنی است، از راه سوم بروید.

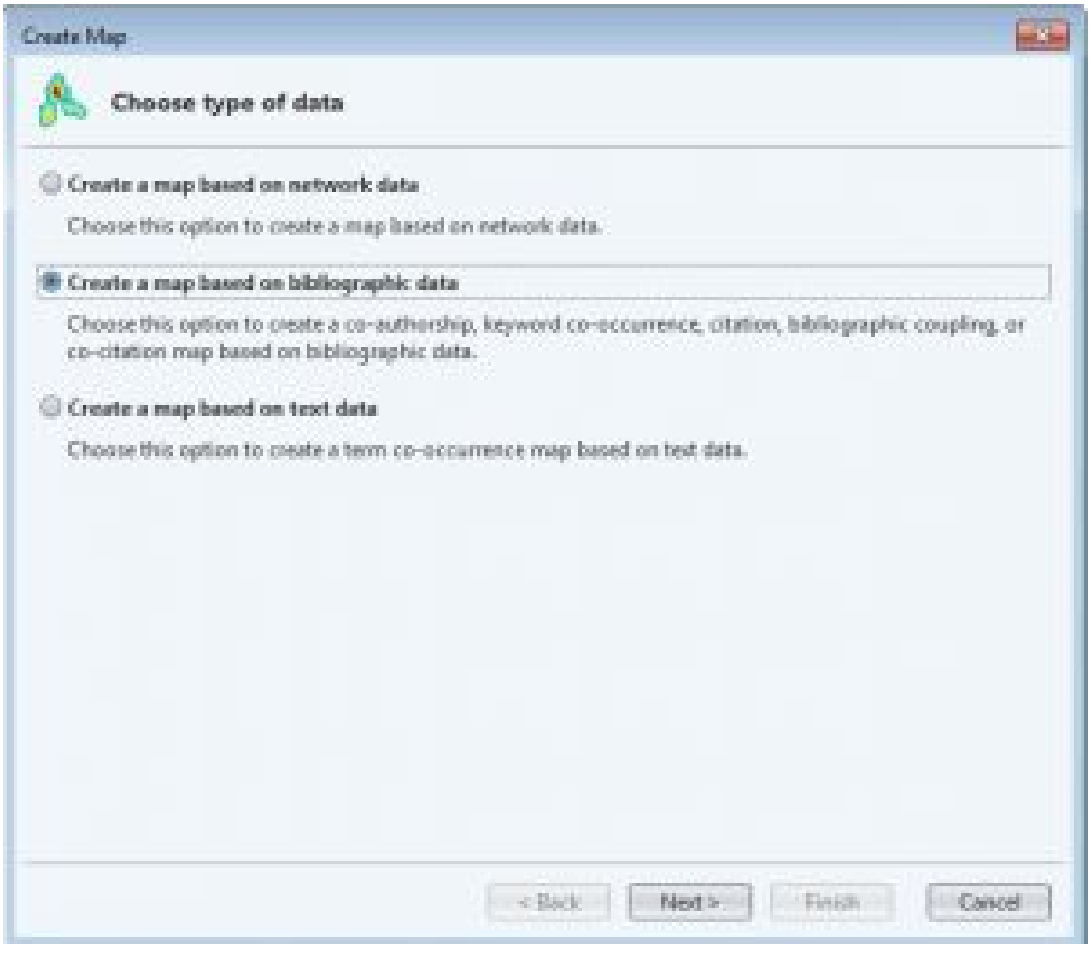

در گام بعد باز هم نرم افزار، سه راه برای ادامه فرایند ترسیم به شما ارائه می کند. گزینه اول به شما می گوید که اگر

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

داده های شما از ۵ پایگاه وب آو ساینس[۱]، اسکوپوس[۲]، دایمنشنز[۳]، لنز[۴]و پابمد [۵] هست، پس از گزینه یا راه اول بروید.

اما یک وقت هایی ممکن است شما از چندین پایگاه مختلف داده استخراج کرده باشید و آنها را در یکی از نرم افزارهای مدیریت منابع جمع آوری و آماده استفاده کرده باشید، در این مواقع شما باید از گزینه دوم بروید. اگر داده های شما از رابط های کاربری مختلف مثل کراس رف[۶]، اپن الکس[۷]، اروپ پی. ام. سی.[۸]، سمانتیک اسکالر[۹] ، اُ.سی. سی.[۱۰]، سی.، اُ.، سیِ.آی[۱۱]و ویکی دیتا [۱۲]باشد، آنگاه شما باید از راه سوم بروید.

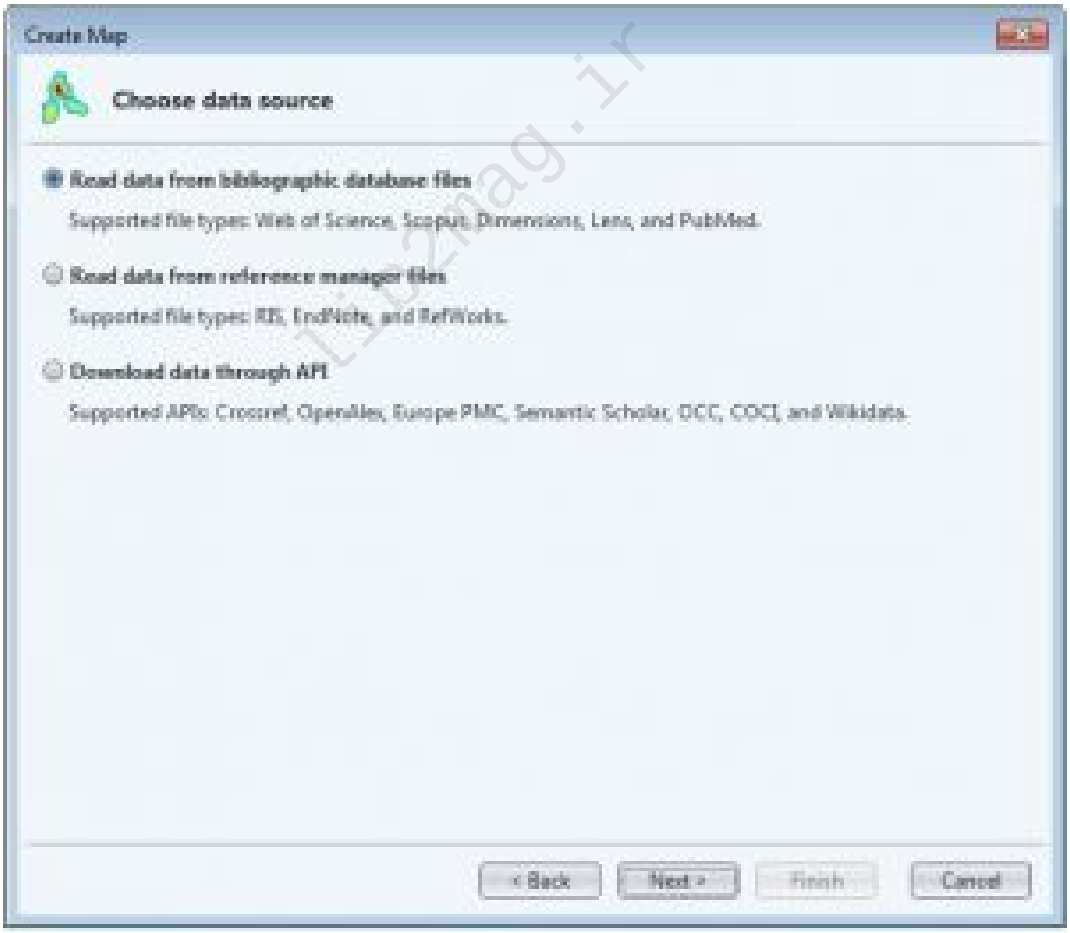

اگر داده های شما از پایگاه وب آو ساینس هست، به نکات زیر دقت کنید:

ابتدا مطمئن شوید که پایگاه داده Collection Core Science of Web انتخاب شده است. خروجی مورد پذیرش نرم افزار وس ویور برای پایگاه وب آو ساینس پلین تکست[۱۳]و تب دلیمیتد [۱۴]می باشد.

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

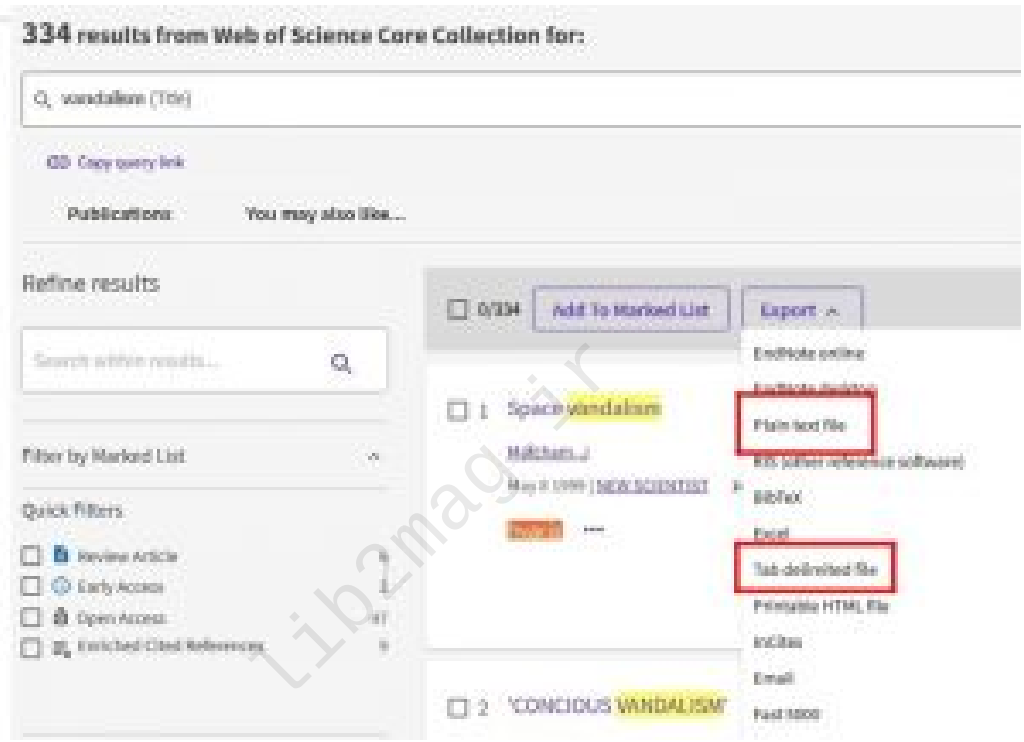

در گام بعد برای استخراج داده ها می توانید بنا بر هدفی که دارید یکی از گزینه ها را انتخاب کنید اما معمولا در کارهای علم سنجی بهتر است گزینه Record Full یا گزینه References Cited and Record Full را انتخاب کنید. برای هم استنادی ها، زوج های کتابشناختی و در کل منابعی که مورد استناد قرار گرفته اند، بهتر است Cited and Record Full را References انتخاب کنید.

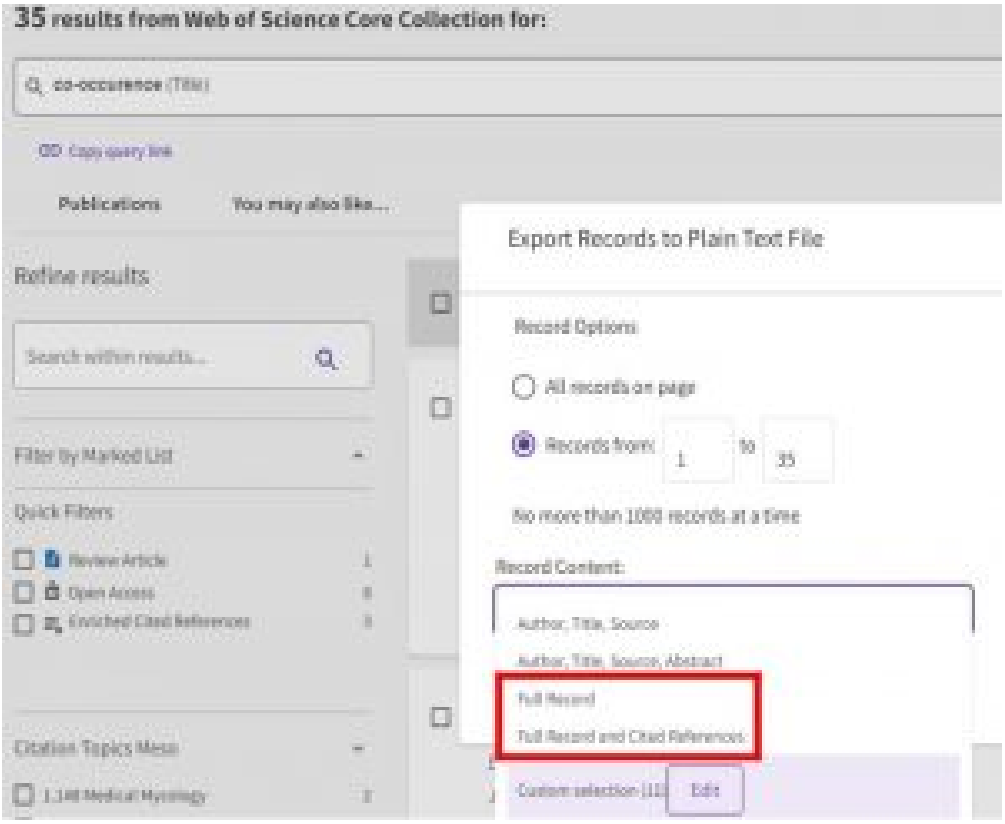

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

به همین ترتیب برای پایگاه اسکوپوس و لنز، فرمت خروجی داده هایی که استخراج می کنید باید CSV[۱۵] باشد. برای پایگاه دایمنشنز گزینه export/save و بعد گزینه mapping bibliometric for Export را انتخاب کنید. (دقت کنید که برای دو پایگاه اسکوپوس و دایمنشنز شما باید اکانت یا مجوز دسترسی داشته باشید).

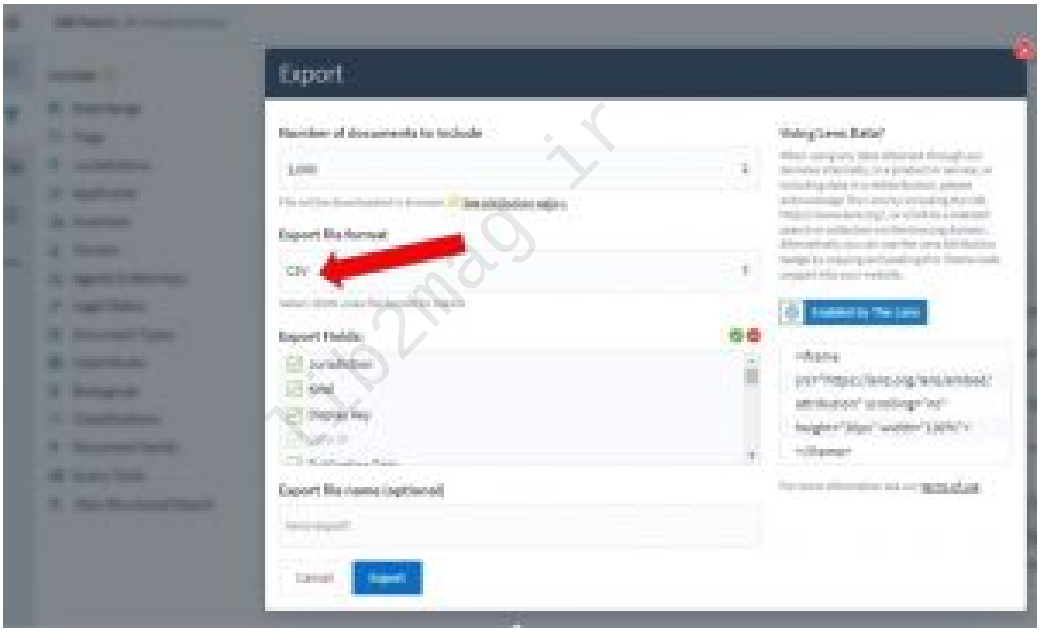

برای پایگاه پابمد برای استخراج داده ها ابتدا گزینه save و بعد فرمت PubMed را برای خروجی انتخاب کنید. توجه داشته باشید، داده های خروجی از PubMed را نمی توان برای شناسایی استناد، جفت کتابشناختی، و پیوندهای هم استنادی استفاده کرد. بنابراین، هنگام کار با داده های PubMed، برخی از گزینه ها در پنجره ایجاد نقشه وس ویوور در دسترس نخواهند بود.

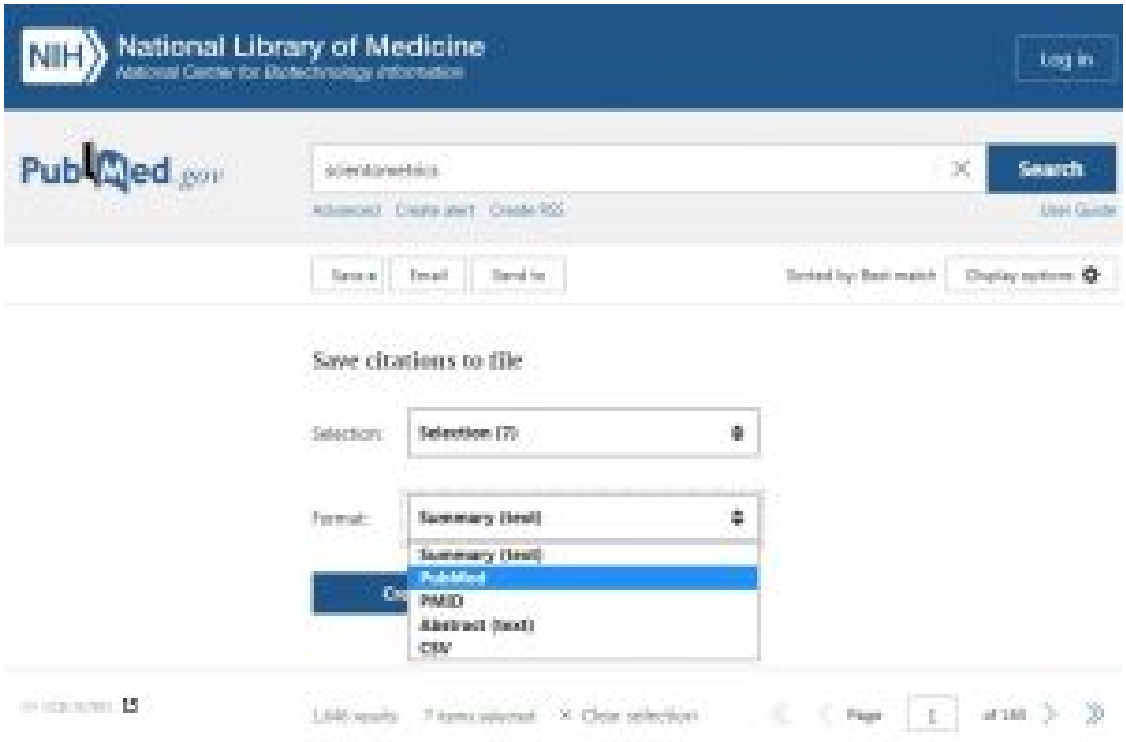

منابع داده های مختلف برای مقدار داده ای که می توان خروجی گرفت، محدودیت های متفاوتی دارند. وب آو ساینس و

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

اسکوپوس کاربران را قادر می سازند تا بتوانند از داده ها به ترتیب برای حداکثر ۱۰۰۰ و ۲۰۰۰ سند خروجی بگیرند. نسخه رایگان دایمنشنز به کاربران امکان می دهد تا حداکثر ۲۵۰۰ سند را خروجی بگیرند. وقتی از نسخه اشتراکی دایمنشنز استفاده می‌شود، تعداد بیشتری از اسناد پشتیبانی می‌شوند. لنز و پابمد به کاربران امکان می‌دهند تا از داده‌ها به ترتیب برای حداکثر ۵۰۰۰۰ و ۱۰۰۰۰ سند خروجی بگیرند. البته فراموش نکنید که با بعضی از ترفندها و خلاقیت ها می توانید تمام خروجیهای مد نظر خود را استخراج کنید.

برای خروجی گرفتن مقادیر بیشتری از داده ها، باید داده ها در چند مرحله خروجی گرفته شوند. هر دسته باید در یک فایل جداگانه ذخیره شود. برای تسهیل کار با چندین فایل داده استخراج شده، وس ویوور امکان ایجاد یک نقشه بر اساس داده های چند فایل را ارائه می دهد. فقط کافیست همه فایل ها را انتخاب کنید. اما دقت کنید که فایل ها باید همه از یک منبع داده(پایگاه) باشند. اگر غیر این باشد نرم افزار پیغام خطا میدهد.اگر اسناد تکراری در داده های ارائه شده به عنوان ورودی وس ویوور وجود داشته باشد، اسناد به طور خودکار حذف می شوند.

اگر داده های شما در نرم افزارهای مدیریت مراجع باشد، وس ویوور از سه نوع فایل مدیر منبع پشتیبانی می کند: فایل های RIS، فایل های EndNote و فایل های RefWorks. فرمت فایل RIS یک فرمت فایل عمومی برای داده های کتابشناختی است. توسط تعداد زیادی پایگاه داده و ابزارهای نرم افزاری مانند ابسکوهاست[۱۶]، مندلی[۱۷] ، پروکوئست[۱۸]، پابلیش[۱۹]یا پریش [۲۰]و زوترو [۲۱] پشتیبانی می‌شود. فرمت‌های فایل EndNote و RefWorks به ترتیب توسط نرم افزارهای مدیریت منبع EndNote و RefWorks پشتیبانی می‌شوند. آنها همچنین توسط پایگاه های داده و ابزارهای نرم افزاری دیگر مانند سازمان دانش ملی چین پشتیبانی می شوند.

توجه داشته باشید، از داده‌های فایل‌های مدیر مرجع نمی‌توان برای شناسایی استناد، پیوند کتابشناختی، و پیوندهای هم استنادی استفاده کرد.

وس ،ها API این از استفاده با .هستند ویوور وس توسط شده پشتیبانی (کاربردی نویسی برنامه های واسط) ها API ویوور قادر به دانلود داده هایی است که بر اساس آن ها می توان نقشه ایجاد کرد. استفاده از APIها نیاز به اتصال به اینترنت دارد. سه راه برای استفاده از API ها وجود دارد. اکنون به اختصار هر یک از سه گزینه را مورد بحث قرار می دهیم.

اولین گزینه این است که یک عبارت جستجو را تعیین کنید. وس ویوور داده ها را برای همه اسنادی که با معیارهای جستجوی مشخص شده مطابقت دارند دانلود می کند. گزینه اول فقط برای رابط برنامه نویسی های کراس رف، اپن الکس و اروپ پی. ام. سی. در دسترس است. علاوه بر این، محدودیت های مختلفی در معیارهای جستجو وجود دارد که می توان آنها را مشخص کرد، به ویژه در مورد رابط برنامه نویسی کراس رف.

گزینه دوم ارائه مجموعه ای از DOIها به وس ویوور است. DOI ها در یک فایل ارائه می شوند. هر فایل متنی حاوی DOI می تواند به عنوان فایل DOI استفاده شود. وس ویوور تمام DOI های موجود در یک فایل DOI را شناسایی می کند. سپس داده ها را برای تمام اسناد موجود با DOI منطبق بارگیری می کند. گزینه دوم برای همه API ها در دسترس است.

گزینه سوم فراخوانی API خارج از نرم افزار وس ویوور، و ذخیره داده ها در یک فایل JSON و ارائه فایل JSON به عنوان ورودی به وس ویوور است. این گزینه دارای این مزیت است که انعطاف پذیری کامل را ارائه می دهد. یک مثال از فراخوانی API از کراس رف را در اینجا ببینید:

https://www.cwts.nl/blog?article=n-r2r294

رابط های برنامه نویسی مختلف همگی نقاط قوت و ضعف خود را دارند. در حال حاضر، یک محدودیت مهم در رابط اروپ پی.ام.سی. این است که داده‌های دانلود شده از طریق این رابط برنامه نویسی را نمی‌توان برای شناسایی استناد، جفت کتابشناختی، و پیوندهای هم استنادی استفاده کرد.

آدرس های ارائه شده در شکل زیر توضیح می دهد چگونه می توان با API های مختلف ارتباط برقرار کرد.

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

API	URL
Crossref	https://api.crossref.org
OpenAlex	https://docs.openalex.org/api
Europe PMC	https://europepmc.org/RestfulWebService
Semantic Scholar	https://api.semanticscholar.org
OCC	https://w3id.org/oc/api/v1
COCI	https://w3id.org/oc/index/coci/api/v1
Wikidata	https://w3id.org/oc/index/wikidata/api/v1

[۱] web of science.

[۲] Scopus.

[۳] Dimensions.

[۴] Lens.

[۵] PubMed.

[۶] Crossref.

[۷] OpenAlex.

[۸] Europe PMC.

[۹] Semantic Scholar

[۱۰] OCC.

[۱۱] COCI.

[۱۲] Wikidata.

[۱۳] Plain text.

[۱۴] Tab delimited.

[۱۵] Comma Separated Values or Comma Delimited .

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

[۱۶] EBSCOhost .

[۱۷] Mendeley .

[۱۸] ProQuest .

[۱۹] Publish .

[۲۰] Perish .

[۲۱] Zotero .

مشخصات استناددهی به این مقاله

نویسنده(ها): ثریا زنگنه
عنوان مقاله: نرم افزارهای علم سنجی(نرم افزار Vosviewer قسمت ۶)
عنوان مجله: کتابدار ۲.۰ –(عنوان لاتین: i-Kitbdr 2.0)
دوره مجله(Vol): ۸
شماره مجله(Issue):
سال(Year): ۱۴۰۱
شناسه دیجیتال(DOI):
لینک کوتاه: http://lib2mag.ir/12715

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.